

RECENSIONER

Välmatad och aktuell text om traumatologi

Traumatologi. 512 sidor samt en DVD-skiva.
Författare: Claus Falck Larsen, Jakob Roed och Jörgen Falck Larsen.
Förlag: Munksgaard Danmark; 2008. ISBN: 978-87-628-0601-6. ISBN-10:87-628-0601-7.
Recensent: Per Polleryd, allmänkirurg, Hammarö.

Inom ett år efter den svenska boken »Traumatologi« (Sten Lennquist) utgivits, har nu kommit en dansk motsvarighet med samma titel och till stor del samma omfattning. På samma sätt som Lennquist tycks författarna Claus och Jörgen Falck Larsen samt Jakob Roed välbehövt fylla en vakant plats i kliniskens bokhylla med ett modernt verk inom området traumatologi.

Till skillnad från den svenska boken, med ett stort antal medförfattare, har man här ett verk med tre författare som tagit hjälp av ett mycket stort antal intresserade kolleger för synpunkter och kritik. Möjligen är det denna omständighet som förklarar att den danska boken har något större tyngdpunkt på organisation och då på viss bekostnad av djup i vissa kapitel av mer praktisk kirurgisk inriktning.

Totalt omfattar boken hela 35 kapitel, vilket avspeglar den stora bredden av de traumarelaterade aspekterna som belyses. Samtidigt omfattas kapitlet »Abdominalskader« och kapitlet »Skader på bevaegeapparatet« av endast 22 sidor vardera. Två kapitel som kan tyckas mycket centrala inom traumatologin utifrån incidens och handläggning som till stor del ska kunna fullföljas på det primärt omhändertagande sjukhuset. Dessa kapitel är välskrivna men kan uppfattas som alltför tunna för den kunskapsförstärkande allmänkirurgen eller ortoped. Andra kapitel såsom »Ernaering af traumepatienter«, »Sygepleje til den svaert tilskadekomne patient« och »Medikolegale og forsikringsmaessige forhold« visar på bokens ambition att vara heltäckande på området.

Det är värdefullt att bokens medicinska/organisatoriska text ligger i linje med ATLS-principerna, vilket gör att verket blir ett naturligt komplement till den standard som nu är spridd även i de skandinaviska länderna.

Ett värdefullt kapitel i slutet av boken är »Traumatologi på internettet«. Där finns samlat ett stort antal värdefulla internetadresser på området, samt webbadresser till olika större traumacentra. Det underlättar att ha detta samlat när man vill söka fördjupad information på området.

Bland referenser i slutet av respektive kapitel finner man flera artiklar daterade så sent som 2007, vilket stärker bokens aktualitet.

Foton och röntgenbilder är av hög kvalitet och finns med i en väl avvägd omfattning. Tecknade illustrationer kompletterar på ett förtydligande sätt.

Ett värdefullt komplement till text och bilder är den medföljande DVD:n. Den innehåller tre kapitel: organisation, procedurer och bilddiagnostik. Mest värdefull blir denna form av faktaframställning när det gäller procedurer, där man demonstrerar tekniker för bland annat pleuradränage, krikotyreoidotomi, säkrandet av fria luftvägar och venfriläggning.

Sammanfattningsvis är detta en bok, vid sidan av Lennquists »Traumatologi«, som fyller ett tidigare tomrum i kliniskens bokhyllor när det gäller traumatologi utifrån skandinaviska förhållanden. Den är välskriven, välredigerad och bred i sin omfattning. Den lämpar sig som fördjupningslitteratur för läkar- och sköterskestudenter, men även för övrig personal inom akutsjukvården. För ST-läkare inom berörda specialiteter utgör den en fullgod lärobok. Eftersom organisatoriska frågor utgör en relativt stor del av boken, så blir följden att dess danska förankring blir tydlig. I jämförelse med Sten Lennquists »Traumatologi«, som utgavs 2007, är denna bok något mindre omfattande vad gäller djupet i de praktiskt kirurgiska kapitlen. En poäng är dock mervärdet som DVD:n utgör framför allt genom illustration av mindre kirurgiska procedurer. I slutändan är skillnaden mellan dessa aktuella verk så liten att den nationella tillhörigheten bör bli avgörande för inköpet. ■

Nya upplagor

Kvalitativa metoder i medicinsk forskning. 245 sidor. Andra upplagan
Författare: Kirsti Malterud.
Förlag: Studentlitteratur; 2009.
 ISBN 978-91-44-05232-8.

Prenumerera på Läkartidningen!

Ring 08-790 33 41

Utmanande saklig

Läkartidningen

